

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 542/2012-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. S. K., B., zastúpenej advokátom JUDr. L. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva neodňať ju zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C/146/2010 a jeho rozsudkom z 11. januára 2012 a jeho uzneseniami z 10. januára 2011 a 23. februára 2011 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 319/2011 a jeho uznesením z 19. augusta 2011 a v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/196/2012 a jeho uznesením z 31. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. S. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2012 faxom a 8. októbra 2012 poštou doručená sťažnosť Ing. S. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, nebyť odňatá svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietrahov a v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C/146/2010 a jeho rozsudkom z 11. januára 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a jeho uzneseniami z 10. januára 2011 a 23. februára 2011 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 319/2011 a jeho uznesením z 19. augusta 2011 a v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/196/2012 a jeho uznesením z 31. mája 2012.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka sa na okresnom súde návrhom z 21. novembra 2010 domáhala, aby okresný súd zmenil rozsudok okresného súdu sp. zn. 17 Nc 66/01 zo 14. júna 2005, ktorý bol potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 CoP 132/2008 z 25. novembra 2008. Týmito rozsudkami bol maloletý syn zverený do výchovy otca a sťažovateľka ako matka dieťaťa bola zaviazaná platiť výživné na syna v sume 1 800 Sk (59,75 €) a na plnoletú dcéru v sume 3 000 Sk (99,58 €) počínajúc od 08. septembra 2002.

Svoj návrh odôvodnila tým, že jej majetkové pomery boli zmenené, a preto žiadala aby okresný súd ju zaviazal platiť výživné na plnoletú dcéru vo výške 30 % zo sumy životného minima s odkladom platenia výživného do času nadobudnutia právoplatnosti a účinnosti rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 14 C 85/2008 o vypořádanie bezpodielového vlastníctva manželov a s povolením splácania zmiešaného výživného v splátkach vo výške 10 € mesačne spolu s bežným výživným.

Okresný súd rozhodol o návrhoch sťažovateľky na úpravu výživného na maloletého syna a plnoletú dcéru tak, že ich rozsudkom sp. zn. 20 C/146/2010 z 11. januára 2012 zamietol. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd uznesením sp. zn. 3 Co 196/2012 z 31. mája 2012 rozhodol tak, že zmenu návrhu spočívajúcu v jeho rozšírení o eventuálny petit týkajúci sa zrušenia vyživovacej povinnosti sťažovateľky s účinnosťou od 7. júna 2004, prípadne zníženia vyživovacej povinnosti na sumu 30 % životného minima od 18. marca 2007 nepripustil a súčasne napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil.

Tomuto konaniu predchádzali rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 17 Nc 66/01 zo 14. júna 2005 a krajského súdu sp. zn. 11 CoP/132/2008 z 25. novembra 2008 v konaní vo veci výkonu práv a povinností k deťom, ktoré nadobudli právoplatnosť po oprave 27. decembra 2010. Sťažovateľka v tejto súvislosti uvádza, že táto právoplatnosť bola okresným súdom vyznačená nesprávne a vo veci nebolo vydané žiadne opravné uznesenie.

Obdobne sťažovateľka poukazuje na ďalšie procesné pochybenia okresného súdu, a to že jej návrh na úpravu výživného a nariadenie predbežného opatrenia z decembra 2010 boli zapísané nie do oddelenia „P“, ale do oddelenia „C“ v rozpore s aktuálnym rozvrhom práce okresného súdu na rok 2010.

Uznesením sp. zn. 20 C 146/2010 z 23. februára 2011 okresný súd návrh sťažovateľky na predbežné opatrenie vo veci zamietol bez vykonania akéhokoľvek dokazovania (teda postupom nezlučiteľným s ústavou), a následne tak urobil aj krajský súd,

ktorý napadnuté rozhodnutie okresného súdu uznesením sp. zn. 9 Co 319/2011 z 19. augusta 2011 potvrdil.

S uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov sťažovateľka nesúhlasí, pretože osvedčila svoje majetkové pomery, z ktorých vyplýva, že sa nachádza v stave hmotnej núdze a pre svoj zdravotný stav nie je spôsobilá byť zárobkovo činná, jej príjmy nepostačujú ani na uspokojenie základných životných potrieb a okresný súd mal jej návrhu vyhovieť.

Okrem toho sťažovateľka v sťažnosti namieta nesprávny procesný postup krajského súdu a tiež okresného súdu, ktoré vyniesli svoje rozhodnutia v roku 2012 na pojednávaniach bez jej prítomnosti (napriek jej preukázateľnému ospravedlneniu a jej žiadosti o odročenie pojednávania). Okrem toho jej okresný súd nedoručoval písomnosti od protistrany na vyjadrenie, okresný súd prehliadol aj nedostatky splnomocnenia pre právneho zástupcu, keďže nebolo podpísané plnoletou oprávnenou osobou, ale iba jej otcom a podobne.

Sťažovateľka tvrdí, že „v konaní pred všeobecnými súdmi, v ktorom nebola sťažovateľka zastúpená advokátom, jej nebola poskytnutá zodpovedajúca právna pomoc za podmienok stanovených zákonom, počínajúc splnením poučovacej povinnosti (§ 5 OSP), a nekončiac v čase prvostupňového rozhodnutia poučením o možnosti rozhodnúť aj v jej neprítomnosti, čím mohlo dôjsť k porušeniu základného práva na prejednanie veci za prítomnosti sťažovateľky...

Konanie o súdnom poplatku vo veci návrhu samotného pred právoplatným rozhodnutím o návrhu sťažovateľky na nariadenie predbežného opatrenia vo veci je zo strany sťažovateľky v tejto sťažnosti namietané ako obštrukcia so strany súdu a s tým súvisiace niekoľkomesačné prietahy v súdnom konaní vo veci. Návrh na predbežné opatrenie sťažovateľka súdu doručuje dňa 10. 12. 2010 - rozhodnutie súdu vo tejto veci nadobúda právoplatnosť - dňa 20. 09. 2011 - čiže takmer až o 10 (desať!) mesiacov...

V uvedenom kontexte máme zato, že v príčinných súvislostiach prišlo k porušeniu základných ľudských práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1) a Čl. 48 ods. 2) Ústavy..., ako aj k porušeniu čl. 6 ods. 1) a článku 8 Európskeho Dohovoru...

V daných súvislostiach nie nezaujímavou je skutočnosť, že do právoplatnosti rozhodnutia vo veci boli 3 (traja) zákonní sudcovia...

Zápis návrhu podaného sťažovateľkou do oddelenia a/alebo zmeny sudcu neboli vykonaná v súlade s pravidlami určovania zákonného sudcu súdom (najmä bodov 1, 2, 8, 13, 18, 32) a/alebo Rozvrhom práce súdu. “.

Sťažovateľka ďalej poukazuje tiež na to, že „má platiť výživné na plnoletú dcéru, ktorej hmotná a životná úroveň - a to tiež a najmä vďaka príspevku sťažovateľky - vysoko prevyšuje tú, jej matky... Súd pochybením obchádza ustanovenia zákona nemožnosti vynesenia rozsudku odporujúcom dobrým mravom a stanovuje sťažovateľke nachádzajúcej sa v hmotnej núdzi, aby táto zo svojho preukázateľne jediného príjmu sťažovateľky - aby táto zo svojho invalidného dôchodku vo výške 141,60 Euro, mesačne platila dávky výživného vo výške 99,58 Eur oprávnenej, ktorej majetkové pomery a životná úroveň sú viac ako dobré a vysoké!... “.

Sťažovateľka zastáva názor, že „procesnými pochybeniami súd odvolací, ako i súd prvostupňový, sťažovateľke ako účastníčke konania odňali možnosť konať pred súdom“, a podľa nej bolo porušené jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „rozhodnutie sudu musí byť vyhlásené verejne. Súdy svojimi procesnými pochybeniami sťažovateľke neumožnili prístup na súd, prítomnosť na konaní v dôsledku čoho nemohla uplatniť ani svoje právo, rovnosť zbraní a právo na kontradiktórne konanie, ani právo na odôvodnený rozsudok, právo byť prítomná na verejnom vyhlásení rozhodnutí.

Krajský súd v Bratislave svojim uznesením zo dňa 31. 05. 2012 č. k. 3 Co/196/2012-280, rozhodol síce o zrušení napadnutého rozsudku Okresného súdu Bratislava 2 zo dňa 11. 01. 2012 č. k. 20 C/146/2010-244, ktorým bol návrh zamietnutý, ale súčasne paradoxne konanie zastavuje.

Oba súdy zákon nesprávne interpretovali a aplikovali, procesné pochybili, navrhovateľke ako účastníčke konania odňali možnosť konať pred súdom. “.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti podrobne zaujíma stanovisko k záverom všeobecných súdov a na základe obsiahnej argumentácie k ich procesným pochybeniam tvrdí, že

„vyčerpala všetky dostupné riadne právne prostriedky procesnej ochrany“, a tiež vyslovuje názor, že „niet v SR iného súdu, ktorý by chránil sťažovateľkine základné právo alebo slobodu“.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„1. Právo sťažovateľky na právnu pomoc v konaní pred súdmi, právo, na prerokovanie jej veci v jej prítomnosti ako aj právo domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky garantované č. 46 ods. 1 Ústavy..., ako aj právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom garantované čl. 47 ods. 2 Ústavy..., ako aj právo neodňať ju zákonnému sudcovi garantované čl. 48 ods. 1 ako aj právo, aby sa jej vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj právo na spravodlivé prejednanie jej veci pred nestranným a nezávislým súdom garantované čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru..., ako aj právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností garantované čl. 13 Európskeho dohovoru..., ako aj právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie... garantované čl. 8 Európskeho dohovoru... postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní pod sp. zn. 20 C 146/2010, rozsudkom zo dňa 11. 01. 2012 č. k. 20 C/146/2010-244, uznesením zo dňa 23. 02. 2011 č. k. 20 C 146/2010-113, uznesením zo dňa 10. 01. 2011 č. k. 20 C/146/2010-54 a postupom Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 9 Co 319/2011, a sp. zn. 3 Co 196/2012, uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 05. 2012 č. k. 3 Co 196/2012-280, uznesením Krajského súdu Bratislava zo dňa 19. 08. 2011 č. k. 9 Co 3 19/2011-210 porušené bolo.

2. Ústavný súd zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 05. 2012 č. k. 3 Co 196/2012-280 a rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11. 01. 2012 č. k. 20 C/146/2010-244 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Ing. S. K. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie: v sume 32 000 EUR..., ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti

tohto nálezu a v sume 28 000 EUR..., ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. S. K. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,58 EUR...“.

Okrem toho sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Odkladá vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 14. 06. 2005 č. k. 17 Nc 66/01-761 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dna 25. 11. 2008 č. k. 11 CoP 132/2008-78a-79, do právoplatného rozhodnutia vo veci sp. zn. 20 C 146/2010 Okresného súdu Bratislava II.

2. Nariaďuje vydanie dočasného opatrenia a to tak, že prikáže sťažovateľke uhrádzať oprávnenej M. K... výživné v sume 30% zo sumy životného minima, vždy k 15-dňu v mesiaci na adresu trvalého bydliska oprávnenej, počnúc dňom právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene

môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, nebyť odňatá svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v jej prítomnosti a aby sa mohla vyjadriť k vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C/146/2010 a jeho rozsudkom z 11. januára 2012 a jeho uzneseniami z 10. januára 2011 a 23. februára 2011 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 319/2011 a jeho uznesením z 19. augusta 2011 a v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/196/2012 a jeho uznesením z 31. mája 2012. Podľa jej názoru v týchto konaniach jej v konečnom dôsledku bola odňatá možnosť konať pred súdom a v jej veci rozhodovali nezákonní sudcovia, ktorí boli určení v rozpore s platným rozvrhom práce okresného súdu.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky preskúmal opodstatnenosť predloženej sťažnosti v naznačenom smere a zistil, že na prerokovanie jej sťažnosti nemá právomoc.

Ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). K tomu treba dodať, že aj taký zásah podlieha princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, a je preto podmienený tým, že zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne konanie všeobecného súdu nie je napravitel'né účinným procesným prostriedkom alebo postupom nadriadeného alebo inštančne vyššieho stupňa všeobecného súdu.

1. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu, pretože na základe podaného odvolania to patrilo do právomoci krajského súdu. Z obsahu sťažnosti a vyžiadaného spisu vyplýva, že sťažovateľka proti (v sťažnosti) namietanému postupu a napadnutému rozsudku okresného súdu sp. zn. 20 C 146/2010 z 11. januára 2012 podala riadny opravný prostriedok – odvolanie z 5. marca 2012, o ktorom rozhodol krajský súd. Ústavný súd preto nemá právomoc na konanie o tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie práv predmetným rozsudkom okresného súdu.

Sťažnosť preto v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci (obdobne napr. III. ÚS 109/2010).

2. Obdobne ústavný súd odmietol i časť sťažnosti sťažovateľky, ktorou namieta postup a uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Co/196/2012 z 31. mája 2012. Sťažovateľka vidí porušenie svojich práv najmä v tom, že krajský súd rozhodol o jej odvolaní bez nariadenia pojednávania a v jej neprítomnosti, čím malo dôjsť k odňatiu jej možnosti konať pred súdom.

Ústavný súd z predložených príloh zistil, že sťažovateľka pred doručením sťažnosti ústavnému súdu podala predtým 30. augusta 2012 aj dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), hoci jej podanie neobsahovalo všetky náležitosti stanovené procesným kódexom a okresný súd ju uznesením vyzval na odstránenie nedostatkov uznesením z 25. septembra 2012.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 102/04, III. ÚS 302/08, IV. ÚS 309/08, III. ÚS 50/2010, IV. ÚS 39/2011) odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom i k právnej stránke veci a pod.) s cieľom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Z obdobných právnych názorov vychádza aj judikatúra najvyššieho súdu (napr. rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 102/01, sp. zn. 2 Cdo 13/2004 a sp. zn. 1 Obdo V 76/2006).

Keďže v sťažnosti tvrdený dôvod (odňatá možnosť konať pred súdom) je aj dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“); (k podobným záverom už ústavný súd dospel vo veciach napr. III. ÚS 88/02, I. ÚS 61/07, I. ÚS 244/07, III. ÚS 26/09, III. ÚS 109/2010) a dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a okrem toho dovolací súd má vždy povinnosť prihliadnuť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 OSP a popri skúmaní podmienok prípustnosti podľa § 238 a § 239 OSP sa vždy zaoberá aj prípadnou prípustnosťou dovolania z dôvodu závažných procesných väd konania vymenovaných v § 237 OSP (obdobne napr. I. ÚS 136/08), ústavný súd konštatuje, že nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napr. IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05, I. ÚS 79/07).

Dovolanie z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom) ústavný súd považuje za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a opierajúc sa aj o stabilizovanú judikatúru najvyššieho súdu tiež ďalších sťažovateľkou označených práv, ktorých porušenie namieta (obdobne napr. IV. ÚS 220/2010, IV. ÚS 39/2011 a podobne).

Aj námietka sťažovateľky, že v jej veci rozhodovali nezákonní sudcovia, je tiež zákonom (procesným kódexom) ustanoveným dôvodom na podanie dovolania podľa § 237 písm. g) OSP a prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku vylučuje právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy (obdobne napr. III. ÚS 207/09).

Právomoc najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu rozhodnúť o námietkach sťažovateľky v dovolaní založených na rovnakej argumentácii, že jej bola odvolacím súdom

odňatá „*možnosť konať pred súdom*“, uplatnenej aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, vzhľadom na princíp subsidiarity vylučuje, aby o nej rozhodoval súčasne aj ústavný súd. Ústava ani zákon o ústavnom súde (§ 53 ods. 1) nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušení základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy ešte predtým, ako sa obráti na ústavný súd (obdobne IV. ÚS 163/09).

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka mala k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom je oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Opierajúc sa o citované ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 324/08, II. ÚS 189/08, I. ÚS 194/2010, III. ÚS 218/2010).

3. Tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu z 11. januára 2012 a krajského súdu z 31. mája 2012, odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 406/2012).

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že namietané konanie bolo už právoplatne skončené (sťažovateľke bolo doručené rozhodnutie krajského súdu 30. júla 2012), preto v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu 1. októbra 2012 už objektívne nemohlo dochádzať k porušovaniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu (ale i okresného súdu), čím je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. Vychádzajúc z petitu sťažnosti jej predmetom je aj sťažovateľkou namietané porušenie jej základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 20 C/146/2010 z 10. januára 2011 (ktorým iba vyzval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov jej podania z 9. decembra 2010) a uznesením okresného súdu sp. zn. 20 C/146/2010 z 23. februára 2011, ktorým zamietol jej návrh na nariadenie predbežného opatrenia, a uznesením krajského súdu z 19. augusta 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co/196/2012, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom

ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 9 Co 319/2011 z 19. augusta 2011 v spojení s rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 20 C/146/2010 z 23. februára 2011 nadobudlo právoplatnosť 20. septembra 2011 a sťažnosť na porušenie označených práv sťažovateľky bola doručená ústavnému súdu až 1. októbra 2012.

Z uvedeného vyplýva, že od 20. septembra 2011 do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu (1. október 2012) sťažovateľke nepochybne uplynula lehota na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. II. ÚS 551/2011, III. ÚS 34/2012). Sťažnosť sťažovateľky v tejto časti preto ústavný súd odmietol ako podanú oneskorene.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2012